

Правління Національного банку України

Р І Ш Е Н Н Я

Київ

Про застосування до ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
“СТРАХОВА КОМПАНІЯ “САЛАМАНДРА” заходу впливу у вигляді
анулювання ліцензій на провадження
діяльності з надання фінансових послуг

Розглянувши пояснювальну записку Департаменту інспектування від 10 травня 2024 року № В/28-0012/57017/ТФП, складену за результатами проведеної Національним банком України планової інспекційної перевірки ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “САЛАМАНДРА” (код за ЄДРПОУ 21870998, місцезнаходження: Україна, 36019, Полтавська область, місто Полтава, вулиця Колективна, будинок 10) (далі – ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”), Правління Національного банку України зазначає таке.

Згідно з наказом Національного банку України від 19 жовтня 2023 року № 1071-но (зі змінами) (далі – Наказ) проведено планову інспекційну перевірку ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” станом на 01 жовтня 2023 року за період діяльності з 01 липня 2021 року до 30 вересня 2023 року (включно) відповідно до програми інспекційної перевірки, що додається до Наказу.

Результати планової інспекційної перевірки ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, проведеної згідно з Наказом, засвідчили наявність ознаки ризикової діяльності, визначеної у Положенні про анулювання ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг у період дії воєнного стану, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 22 грудня 2022 року № 247 (далі – Положення № 247), чинного на час вчинення порушення.

ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” допустило формування страхових резервів у недостатньому розмірі три рази протягом календарного року більше ніж на 10% від їх достатнього розміру, визначеного відповідно до законодавства України, що відповідає ознаці ризикової діяльності, визначеній в абзаці другому підпункту 3 пункту 6 розділу II Положення № 247.

Інспекційною перевіркою встановлено формування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” страхових резервів у недостатньому розмірі більше ніж на 10% від їх достатнього розміру станом на 01 липня, 01 вересня та 01 жовтня 2023 року.

Недоформування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” резерву незароблених премій (далі – РНП) відбувалося:

станом на 01 липня 2023 року в розмірі 24 604,0 тис. грн, або 35,71% від достатнього розміру;

станом на 01 вересня 2023 року в розмірі 27 819,0 тис. грн, або 36,80% від достатнього розміру;

станом на 01 жовтня 2023 року в розмірі 26 050,0 тис. грн, або 33,71% від достатнього розміру.

Недоформування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” резерву заявлених, але не виплачених збитків (далі – RBNS) відбувалося:

станом на 01 вересня 2023 року в розмірі 6 578,0 тис. грн, або 30,69% від достатнього розміру;

станом на 01 жовтня 2023 року в розмірі 5 849,0 тис. грн, або 24,96% від достатнього розміру.

Недоформування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” резерву збитків, які виникли, але не заявлені (далі – IBNR) відбувалося:

станом на 01 липня 2023 року в розмірі 3 896,0 тис. грн, або 58,76% від достатнього розміру;

станом на 01 вересня 2023 року в розмірі 3 896,0 тис. грн, або 50,03% від достатнього розміру;

станом на 01 жовтня 2023 року в розмірі 3 811,5 тис. грн, або 60,36% від достатнього розміру.

Загальна величина недоформування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” страхових резервів станом на: 01 липня 2023 року становила 28 984,0 тис. грн, або 30,53% від достатнього розміру; 01 вересня 2023 року – 38 293,0 тис. грн, або 36,53% від достатнього розміру; 01 жовтня 2023 року – 35 710,0 тис. грн, або 32,49% від достатнього розміру.

Відповідно до статті 31 Закону України від 07 березня 1996 року № 85/96-ВР “Про страхування” (далі – Закон про страхування), чинного на момент вчинення порушення:

страхові резерви утворюються страховиками з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестраховування);

страховики зобов’язані формувати і вести облік страхових резервів у порядку та обсягах, встановлених Законом про страхування, станом на кожен день.

Порядок формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, а саме технічних резервів за договорами страхування, співстрахування та перестраховування встановлено Методикою формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затвердженою розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 грудня 2004 року № 3104 та зареєстрованою в

Міністерстві юстиції України 10 січня 2005 року за № 19/10299 (далі – Методика № 3104), чинної на момент вчинення порушення.

Відповідно до Методики № 3104:

страховики, які здійснюють види страхування, інші, ніж страхування життя, зобов'язані за видами страхування формувати і вести облік таких технічних резервів: незароблених премій (резерви премій), що включають частки від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату; збитків, що включають зарезервовані несплачені страхові суми та страхові відшкодування за відомими вимогами страхувальників, з яких не прийнято рішення щодо виплати або відмови у виплаті страхової суми чи страхового відшкодування (пункт 1 розділу II);

РНП включає частки від сум надходжень страхових платежів, що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату (пункт 1 розділу III);

RBNS – це оцінка обсягу зобов'язань страховика для здійснення страхових виплат (страхового відшкодування) за заявленими вимогами, включаючи витрати на врегулювання збитків, які не врегульовано або врегульовано не в повному обсязі на дату розрахунку та виникли у зв'язку з подіями, що мали ознаки страхових випадків, які були в розрахунковому або попередніх періодах та про факт настання яких страховика повідомлено відповідно до вимог законодавства України та/або умов договору (пункт 1 розділу IV);

IBNR – це оцінка обсягу зобов'язань страховика для здійснення страхових виплат, включаючи витрати на врегулювання збитків, які виникли у зв'язку зі страховими випадками в розрахунковому та попередніх періодах, про факт настання яких страховику не було заявлено на звітну дату в установленому законодавством та/або договором порядку (пункт 1 розділу V).

Отже, недоформування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” РНП призвело до зниження до 27 819,0 тис. грн оцінки обсягу зобов'язань за діючими договорами страхування, недоформування RBNS призвело до зниження до 6 578,0 тис. грн оцінки обсягу зобов'язань для здійснення страхових виплат за вже заявленими вимогами, недоформування IBNR призвело до зниження до 3 896,0 тис. грн оцінки обсягу зобов'язань для здійснення страхових виплат за страховими випадками, які виникли, проте на звітну дату ще не заявлені.

Недоформування РНП за договорами страхування, які діяли на зазначені дати, спричинено застосуванням ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” знижувального коефіцієнта під час формування РНП, а саме, коефіцієнта 0,8 для страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, 0,5 для медичного страхування (безперервного страхування здоров'я), 0,8 для страхування наземного транспорту (крім залізничного), страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту. Водночас застосування знижувального коефіцієнта не передбачено в разі здійснення розрахунку для

формування РНП відповідно до пункту 1 розділу II та пункту 1 розділу III Методики № 3104.

Зазначене призвело до невключення до розрахунку РНП значної кількості діючих договорів страхування, укладених ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА””: станом на 01 липня 2023 року до розрахунку не включено 17,1 тис. договорів, станом на 01 вересня 2023 року – 25,9 тис. договорів, станом на 01 жовтня 2023 року – 21,9 тис. договорів.

Це свідчить про недоформування за зазначеними діючими договорами страхових резервів та про високий ризик невиконання обов’язків щодо здійснення виплат страхових сум і страхового відшкодування.

Недоформування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” РНП, RBNS та IBNR призвело до неправильного визначення величини нормативного обсягу активів, що відповідно призвело до невиконання нормативу платоспроможності та достатності капіталу (далі – НПДК) і нормативу ризиковості операцій (далі – НРО) і як наслідок неврахування зобов’язань за укладеними договорами страхування в частині здійснення страхових виплат:

станом на 01 липня 2023 року за результатами інспекційної перевірки встановлено, що:

за нормативного обсягу активів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” у розмірі 144 014,5 тис. грн недостатньо прийнятних активів, які становили 115 753,0 тис. грн, для покриття НПДК, дефіцит становив 28 261,5 тис. грн, або 19,62%;

за нормативного обсягу активів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” у розмірі 94 945,0 тис. грн недостатньо прийнятних активів, які становили 74 780,0 тис. грн, для покриття НРО, дефіцит – 20 165,0 тис. грн, або 21,24%;

станом на 01 вересня 2023 року за результатами інспекційної перевірки встановлено, що:

за нормативного обсягу активів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” у розмірі 153 971,5 тис. грн недостатньо прийнятних активів, які становили 132 982,0 тис. грн, для покриття НПДК, дефіцит – 20 989,5 тис. грн, або 13,63%;

за нормативного обсягу активів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” у розмірі 104 835,0 тис. грн недостатньо прийнятних активів, які становили 81 245,0 тис. грн, для покриття НРО, дефіцит – 23 590,0 тис. грн, або 22,50%;

станом на 01 жовтня 2023 року за результатами інспекційної перевірки встановлено, що:

за нормативного обсягу активів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” у розмірі 162 097,0 тис. грн недостатньо прийнятних активів, які становили 134 676,0 тис. грн, для покриття НПДК, дефіцит – 27 421,0 тис. грн, або 16,92%;

за нормативного обсягу активів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” у розмірі 109 895,0 тис. грн недостатньо прийнятних активів, які становили 85 753,0 тис. грн, для покриття НРО, дефіцит – 24 142,0 тис. грн, або 21,97%.

Вищезазначене, у тому числі свідчить про відсутність належного контролю керівництвом ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” за процесом формування і ведення

обліку страхових резервів, достатніх для майбутніх виплат страхових відшкодувань, і як наслідок несе значні ризики для страхувальників та / або інших кредиторів.

Відповідно до Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 07 червня 2018 року № 850 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 липня 2018 року за № 782/32234 (далі – Положення № 850), чинне на момент вчинення порушення:

сума прийнятних активів – сукупна вартість у національній валюті активів страховика, яка визначається за балансовою вартістю таких активів, якщо інше не визначено Положенням № 850, які відповідають критеріям ліквідності, прибутковості та якості активів страховика, установленим у пунктах 2–5 розділу II Положення № 850 (пункт 1 розділу II);

норматив платоспроможності та достатності капіталу – сума прийнятних активів, яка на будь-яку дату має бути не меншою нормативного обсягу активів, що визначається як більша з величин, які враховують величину довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень, що розраховується відповідно до законодавства та визначається як сумарна величина розділів II–IV пасиву балансу (пункт 1 розділу III);

норматив ризиковості операцій – сума прийнятних активів, які відповідають вимогам диверсифікації, встановленим у пунктах 2–6 розділу V Положення № 850, яка на будь-яку дату має бути не меншою нормативного обсягу активів, що визначається як розмір страхових резервів, які розраховуються відповідно до законодавства (пункт 1 розділу V).

Ураховуючи зазначене вище, ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” провадило діяльність з надання фінансових послуг у сфері страхування, що призвела до дефіциту прийнятних активів, і як наслідок порушенню НПДК та НРО. Сума прийнятних активів для виконання НРО відповідно до Положення № 850 на будь-яку дату має бути не меншою нормативного обсягу активів, що визначається як розмір страхових резервів, що розраховуються відповідно до законодавства України.

За таких умов порушення обов'язкових нормативів спричинено дефіцитом прийнятних активів, які необхідні ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” для виконання своїх зобов'язань, а отже, укладання нових договорів несе значні ризики для страхувальників та/або інших кредиторів.

Ознаки здійснення ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” ризикової діяльності зафіксовано в довідці про перевірку від 04 грудня 2023 року за напрямом “ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ” № 28-0012/279/ДСК, заперечень на яку не надано, та в Звіті про інспекційну перевірку ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, надісланому ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” з листом від 25 грудня 2023 року № 28-0012/302/ДСК.

ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” з листами від 02 лютого 2024 року № 180 та від 09 квітня 2024 року № 515 надало Національному банку України План заходів Приватного акціонерного товариства “Страхова компанія “Саламандра” щодо врахування наданих Національним банком України рекомендацій та інформацію про вже вчинені заходи (далі – План заходів щодо врахування наданих рекомендацій) та Звіт про виконання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “САЛАМАНДРА” наданих Національним банком України за результатами інспекційної перевірки рекомендацій (далі – Звіт про виконання рекомендацій), в якому зазначено про врахування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” рекомендацій Національного банку України, наданих за результатами проведення інспекційної перевірки, у тому числі про проведення розрахунку резервів та забезпечення належного відображення розрахунку РНП, RBNS та IBNR відповідно до вимог законодавства України.

Щодо виявленої під час інспекційної перевірки ознаки ризикової діяльності ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” повідомило Національний банк України про те, що актуалізувало дані страхових резервів та вжило заходів для їх підтримання, а також про забезпечення до 30 червня 2024 року приведення діяльності у відповідність до вимог Положення про порядок формування страховиками технічних резервів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 203.

На вимогу Національного банку України від 05 січня 2024 року № 21-0010/1411 (далі – Вимога) ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” надало з листами від 15 січня 2024 року № 72, від 02 лютого 2024 року № 181 та від 05 лютого 2024 року № 189 (далі – Листи) інформацію та документи, відповідно до яких Національний банк України встановив, що ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” сформував технічні страхові резерви станом на 31 грудня 2023 року в сумі 135 896,0 тис. грн, з яких РНП – 83 615,0 тис. грн, RBNS – 36 792,0 тис. грн, IBNR – 15 489,0 тис. грн. Величина перевищення фактичного запасу платоспроможності над нормативним запасом платоспроможності становило 18 154,0 тис. грн.

За результатами аналізу розрахунку РНП станом на 31 грудня 2023 року, який надано у Листах, виявлено помилки у формулі розрахунку, а саме занижено строк страхового покриття m_i за кожним договором на один день.

Також виявлено договори, які відображені в реєстрі ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” як чинні, але не відображаються у базі даних Моторно (транспортного) страхового бюро України: <https://policy.mtsbu.ua/> як такі, що є чинними, наприклад договір № 207615695.

Ураховуючи вищезазначене, відповідно до інформації, наведеної в Листах, розмір РНП, розрахований на підставі фактичних даних ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, мав становити 83 818,1 тис. грн замість розрахованого ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” 83 615,6 тис. грн: дефіцит – 202,5 тис. грн, або 0,0024%.

Водночас за результатом аналізу інформації, наведеної в Листах, встановлено, що станом на 31 грудня 2023 року в ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”:

за нормативного обсягу активів у розмірі 193 046,0 тис. грн недостатньо прийнятних активів, які становили 163 319,0 тис. грн, для покриття НПДК, дефіцит – 29 727,0 тис. грн, або 15,40%;

за нормативного обсягу активів у розмірі 135 896,0 тис. грн недостатньо прийнятних активів, які становили 98 246,0 тис. грн, для покриття НРО, дефіцит – 37 650,0 тис. грн, або 27,71%.

Ураховуючи наведене вище, формування ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” РНП, RBNS та IBNR відповідно до вимог законодавства України підтвердило невиконання НПДК і НРО у зв'язку з дефіцитом прийнятних активів, що є загрозою інтересам його кредиторів та страхувальників, а також споживачам фінансових послуг ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, яка пов'язана з невиконанням зобов'язань за укладеними договорами страхування внаслідок недостатності прийнятних активів.

Інспекційною перевіркою засвідчені низькі показники рентабельності активів і капіталу ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, а також схильність ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” до здійснення надмірних витрат в умовах дефіциту прийнятних активів для виконання нормативів НПДК та НРО, що не дає змоги нарощувати капітал:

56,87% (172 533,0 тис. грн) усіх витрат за період інспектування понесені на виплату агентських винагород, інформаційно-консультаційних послуг, формування справ для виплат, рекламу учасникам небанківської фінансової групи “САЛАМАНДРА” (далі – НБФГ), зокрема: ТОВ “Фінанс-Лайн”, ТОВ “Асістанс Сервіс”, ТОВ “ПАРАСОЛЬ.ЮА”;

основні вигодонабувачі таких витрат були пов'язані з учасниками НБФГ “САЛАМАНДРА” (43,02%, або 130 505,5 тис. грн, зокрема, ТОВ “Фінанс-Лайн”, ТОВ “Асістанс Сервіс”, ТОВ “ПАРАСОЛЬ.ЮА”). Зазначене свідчить про надмірні витрати ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” в умовах дефіциту прийнятних активів для виконання нормативів НПДК та НРО, що має наслідком бездіяльність щодо нарощування прийнятних активів.

За результатами інспекційної перевірки встановлено критичний дефіцит прийнятних активів для виконання НПДК та НРО, що потребувало від акціонерів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” оперативного вжиття заходів з нарощування прийнятних активів, оптимізації витрат тощо.

Однак Планом заходів щодо врахування наданих рекомендацій проведення перегляду витрат на збут та інших витрат, що дасть можливість підвищити показник покриття витрат доходами і буде відображено в фінансовому плані, передбачено до 30 червня 2024 року, що свідчить про недотримання ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” НПДК та НРО після закінчення інспекційної перевірки.

Також Звіт про виконання рекомендацій містить інформацію, що 28 березня 2024 року проведено позачергове засідання загальних зборів акціонерів

ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, на якому прийнято рішення встановити максимальні ліміти на розмір витрат, пов'язаних з інформаційно-консультаційними послугами, на рівні 2%, витрат на формування та ведення страхових справ для страхових виплат на рівні 3%, що, на думку ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, приведе до скорочення загального обсягу витрат, а розмір витрат у загальному обсязі валових премій не перевищить 45%.

Проте згідно з Бізнес-планом 2024–2026 роки, що міститься у Стратегії ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” на 2024–2026 роки, затвердженої наглядовою радою ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” (протокол від 29 березня 2024 року № 18-24-СА), передбачені витрати, зокрема аквізиційні, на рівні 26,06% від страхових премій за 2024 рік, 23,78% – за 2025 рік, 20,85% – за 2026 рік (на рівні відповідно 24,76%, 22,59%, 19,80% згідно зі сприятливим сценарієм Бізнес-плану 2024–2026 роки та на рівні 27,37%, 24,97%, 21,89% згідно з несприятливим сценарієм Бізнес-плану 2024–2026 роки) та на ведення справ на рівні 15,00% від страхових премій за 2024–2026 роки (на рівні 14,25% згідно зі сприятливим сценарієм Бізнес-плану 2024–2026 роки та на рівні 15,75% згідно з несприятливим сценарієм Бізнес-плану 2024–2026 роки).

Вищезазначена інформація не підтвердила, що ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” зменшило ризики невиконання зобов'язань за укладеними договорами страхування внаслідок недостатності прийнятних активів.

ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” у відповідь на Вимогу Національного банку України надало інформацію про наявність зобов'язань за договорами страхування станом на кінець дня 31 грудня 2023 року на 135 896,0 тис. грн.

За результатами аналізу звітності ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” за I квартал 2024 року станом на 01 квітня 2024 року Національний банк України встановив, що величина сформованих страхових резервів [які визначають грошову оцінку зобов'язань страховика за договорами страхування (перестраховування), розраховану відповідно до вимог законодавства з метою забезпечення майбутніх страхових виплат залежно від видів страхування] становить 129 123, 41 тис. грн.

Отже, відповідно до вимог пункту 7 розділу II Положення про порядок призначення, здійснення та припинення тимчасової адміністрації страховика, кредитної спілки, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 23 грудня 2023 року № 178 (далі – Положення № 178), Національний банк України під час встановлення факту відсутності або наявності в страховика зобов'язань за договорами страхування (перестраховування, співстраховування) враховує інформацію, а саме подану до Національного банку України страховиком звітність за останній звітний період, що передує прийняттю такого рішення (у разі її подання). У разі неподання звітності за останній звітний період, що передує прийняттю такого рішення, – останню подану звітність страховиком.

Таким чином, у ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” є зобов'язання за договорами страхування (перестраховування, співстраховування).

Отже, Національний банк України встановлює факт наявності в страховика зобов'язань за договорами страхування (перестраховування, співстраховування), враховуючи інформацію, отриману за результатами звітності за останній звітний період, що передує прийняттю цього рішення.

Відповідно до пункту 18 розділу VII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії” надавачі фінансових послуг, які до дня введення в дію цього Закону порушили вимоги законодавства про регулювання діяльності з надання фінансових послуг, несуть відповідальність, передбачену законодавством України, що діяло на день вчинення таких порушень. Рішення про застосування до таких осіб заходів впливу приймається Національним банком України у порядку, визначеному законодавством, що діяло на день прийняття відповідного рішення.

Національний банк України відповідно до пункту 8 частини першої статті 38¹ Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” має право прийняти рішення про анулювання ліцензії в разі виявлення факту (фактів) здійснення надавачем фінансових послуг ризикової діяльності, ознаки якої зазначені в пункті 6 розділу II Положення № 247. Аналогічна підстава для прийняття рішення про анулювання ліцензії страховика визначена пунктом 5 частини другої статті 123 Закону України “Про страхування”.

Прийняття рішення про застосування заходу впливу у вигляді анулювання ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг обґрунтовано таким.

Неодноразове недоформування страхових резервів більше ніж на 10% від їх достатнього розміру через недостатність контролю відповідальних осіб ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”; недотримання НПДК та НРО, що спричинене неможливістю накопичення прийнятних активів з метою виконання обов'язкових нормативів, нестача (дефіцит) необхідного обсягу прийнятних активів для поглинання збитків, що виникають, у майбутньому.

Зазначене вже призвело до дефіциту прийнятних активів для покриття ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” своїх зобов'язань перед страхувальниками, оскільки станом на 01 липня 2023 року в розрахунок РНП не включено 17,1 тис. діючих договорів страхування, станом на 01 вересня 2023 року – 25,9 тис. діючих договорів страхування, станом на 01 жовтня 2023 року – 21,9 тис. діючих договорів страхування.

Отже, подальше провадження діяльності з надання фінансових послуг у сфері страхування загрожує інтересам кредиторів та споживачів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, що підтверджується триваючим порушенням обов'язкових нормативів, наявним дефіцитом прийнятних активів.

Ці факти свідчать про високі ризики невиконання ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” зобов'язань за укладеними договорами страхування та накопичення суми зобов'язань у значних обсягах.

ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” систематично недоформувало страхові резерви і не дотримувалось обов’язкових нормативів. Причини, що зумовили виникнення порушень, виявлених під час планової інспекційної перевірки, полягають у тому, що немає адекватної, комплексної та ефективної системи корпоративного управління, внутрішнього контролю та управління ризиками [що вплинуло на загальний фінансовий стан ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА”, який характеризується збитковою діяльністю (збиток за дев’ять місяців 2023 року за результатами інспектування становив 35 684,1 тис. грн)], не було вжито заходів для попередження вчинення порушень та здійснення ризикової діяльності. Наслідки порушень, які полягають у дефіциті прийнятних активів для дотримання обов’язкових нормативів, становлять високий ступінь загрози інтересам страхувальників та інших кредиторів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” унаслідок здійснення ризикової діяльності, ознаки якої виявлені під час планової інспекційної перевірки.

Рішення про застосування заходу впливу у вигляді анулювання ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг також дасть змогу уникнути настання негативних наслідків для клієнтів ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” та має на меті мінімізувати ризики споживачів фінансових послуг під час укладання договорів страхування, пов’язані з невиконанням зобов’язань за укладеними договорами страхування внаслідок недостатності в ПРАТ “СК “САЛАМАНДРА” коштів.

Керуючись пунктом 18 розділу VII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, пунктом 8 частини першої статті 38¹ Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статтями 15, 55¹ Закону України “Про Національний банк України”, статтями 57, 66 Закону України від 18 листопада 2021 року № 1909-ІХ “Про страхування”, пунктами 14, 15 постанови Правління Національного банку України від 19 березня 2024 року № 34 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”, пунктом 484 глави 65 розділу XI Положення про застосування Національним банком України коригувальних заходів, заходів раннього втручання, заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25 грудня 2023 року № 183 (зі змінами), пунктом 7 розділу II Положення № 178, Правління Національного банку України **вирішило:**

1. Встановити факт здійснення ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “САЛАМАНДРА” ризикової діяльності, що загрожує інтересам страхувальників та/або інших кредиторів за ознакою формування страхових резервів у недостатньому розмірі три рази протягом календарного року більше ніж на 10% від їх достатнього розміру, визначеного відповідно до законодавства України.

2. Анулювати ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “САЛАМАНДРА” (код за ЄДРПОУ 21870998, місцезнаходження: Україна, 36019, Полтавська область, місто Полтава, вулиця Колективна, будинок 10) ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг, а саме:

1) що видана згідно з рішенням заступника Голови Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 11 травня 2005 року № 258-л, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 24 травня 2005 року № 4042, та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту);

2) що видана згідно з рішенням директора департаменту страхового нагляду Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 01 серпня 2005 року № 422-л, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 04 серпня 2005 року № 4412, та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення обов’язкового страхування відповідальності суб’єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів;

3) що видана згідно з рішенням директора департаменту страхового нагляду Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 14 лютого 2006 року № 84-л, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 21 лютого 2006 року № 5392, та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення обов’язкового страхування цивільної відповідальності суб’єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об’єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовивбухонебезпечні об’єкти та об’єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру;

4) що видана згідно з рішенням директора департаменту страхового нагляду Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 20 жовтня 2006 року № 567-л, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26 жовтня 2006 року № 6350, та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює

державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення добровільного страхування фінансових ризиків;

5) що видані згідно з рішенням директора департаменту страхового нагляду Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 21 лютого 2007 року № 128-л, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 лютого 2007 року № 6853, та переоформлені відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення:

добровільного страхування здоров'я на випадок хвороби, добровільного страхування від нещасних випадків, добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу),

добровільного страхування майна [крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)],

обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті;

б) що видана згідно з рішенням директора департаменту страхового нагляду Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 24 квітня 2007 року № 339-л, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28 квітня 2007 року № 7240, та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного);

7) що видана згідно з рішенням в. о. члена Комісії – директора департаменту страхового нагляду Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28 серпня 2007 року № 619-л, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 04 вересня 2007 року № 7944, та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення обов'язкового особистого страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд);

8) що видані згідно з рішенням члена Комісії – директора департаменту страхового нагляду Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 03 червня 2008 року № 435-л, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 05 червня 2008 року № 703, та переоформлені відповідно до рішення Національної комісії, що

здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення добровільного:

медичного страхування (безперервне страхування здоров'я),
страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ,
страхування відповідальності перед третіми особами [крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)];

9) що видана згідно з рішенням члена Комісії – директора департаменту реєстрації, ліцензування та дозвільних процедур Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 05 жовтня 2010 року № 2768-лр, схваленим розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 07 жовтня 2010 року № 747, та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

10) що видана відповідно до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 04 жовтня 2012 року № 1642 та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення обов'язкового медичного страхування;

11) що видана відповідно до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 04 жовтня 2012 року № 1643 та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї;

12) що видана відповідно до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 04 жовтня 2012 року № 1644 та переоформлена відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 15 березня 2016 року № 555 на здійснення обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування;

13) що видані відповідно до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 05 квітня 2016 року № 708 на здійснення добровільного страхування:

водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту),

виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій,

цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника);

14) що видані відповідно до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України, від 07 липня 2016 року № 1591 на здійснення добровільного страхування:

сільськогосподарської продукції,

медичних витрат,

інвестицій.

3. Департаменту ліцензування (Дар'я Софіна) у день набрання чинності цим рішенням забезпечити внесення до Державного реєстру фінансових установ інформації щодо анулювання ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг, зазначених у пункті 2 цього рішення, та щодо виключення ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "САЛАМАНДРА" з Державного реєстру фінансових установ.

4. Встановити факт наявності в ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "САЛАМАНДРА" зобов'язань за договорами страхування (перестрахування, співстрахування).

5. Звернутися до господарського суду із заявою про відкриття ліквідаційної процедури ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "САЛАМАНДРА".

6. Департаменту інспектування (Андрій Казак) не пізніше дня, наступного за днем прийняття цього рішення:

надіслати до Юридичного департаменту (Олександр Зима) його копію із запитом про подання до господарського суду протягом одного місяця з дня прийняття цього рішення позову про ліквідацію ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "САЛАМАНДРА";

оприлюднити повний текст цього рішення з обґрунтуванням його прийняття на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку України з дотриманням вимог Закону України "Про захист персональних даних" та надіслати це рішення ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "САЛАМАНДРА";

надати для опублікування в газеті “Голос України” або “Урядовий кур’єр” інформацію про оприлюднення повного тексту цього рішення.

7. Юридичному департаменту (Олександр Зима) протягом одного місяця з дня прийняття цього рішення забезпечити подання до господарського суду позову про ліквідацію ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “САЛАМАНДРА” відповідно до пункту 3 частини першої статті 110 Цивільного кодексу України та клопотання про призначення ліквідатора страховика з числа арбітражних керуючих у справах про банкрутство фінансових установ.

8. Контроль за виконанням цього рішення покласти на директора Департаменту інспектування Національного банку України Андрія Казака, директора Департаменту ліцензування Національного банку України Дар’ю Софіну, директора Юридичного департаменту Олександра Зиму.

9. Рішення набирає чинності з 14 травня 2024 року та може бути оскаржене протягом шести місяців із дня його отримання до окружного адміністративного суду в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України. Відповідно до частини другої статті 74 Закону України “Про Національний банк України” оскарження цього рішення не зупиняє його виконання.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд.28